

izhaja, izvešči, ponudbe, ... Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Naj se pošilja uredništvu najpozneje do 11. ure zjutraj. Izdajatelj: Anton Gerbec. — Tisk: Tiskarna Edinost. Tisk tist. znaša za mesec L. 7.—, 3 mesece L. 20.—, pol leta L. 32.—, in celo leto L. 50.— Za inozemstvo mesečno L. 11.—, pol leta L. 22.—, in celo leto L. 33.—. Uredništvo in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2.—. Oglasi naročniki in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

To se ne povrne več...!!

Sedaj ve naše ljudstvo v Julijski Krajini. Povedalo mu je fašistovski glasilo «Il Popolo di Trieste» za naravnost brezobzirno odkritostjo. Ve, da tudi zanje veljajo državni zakoni kakor za vse druge državljane, v kolikor ti zakoni zahtevajo vršenje dolžnosti napram državi. Mora spoštovati in ljubiti državo, mora se po koriti odredbam nje oblasti, plačevati vse davke v denarju in tudi najtežje vse davkov: krvni davki. Pri tem pa moramo posebno naglasiti, da si tudi «Il Popolo di Trieste» ne upa trditi, da ne bi naše ljudstvo vestno vršilo teh dolžnosti napram državi, da ne bi hotelo dati državi, kar ji je dolžno dati. Kar se tiče vršenja dolžnosti napram državi velja torej beseda «Popola», da so zakoni enako veljavni in obvezni za vse državljane, da so tudi naši ljudje enakopravni z drugimi državljani.

Obveznosti državljanov jugoslovenskega plemena napram državi so torej tu in se morajo vršiti! Vse drugače pa stoji stvar — po mnenju rečenega glasila — glede obveznosti države napram njim. Neopravičeno in drzno je, če govorijo o kakih takih obvezah. Kajti vse tisto, kar se govori o pravicah teh državljanov, je le izumetničeno, izmišljeno, ne naravno, torej povsem neosnovano.

Nenaravna in neupravičena je zahteva, naj imajo jugoslovenski državljani na svojem ozemlju šole v svojem materinem jeziku. Nenaravna in zato drzna zahteva je, naj bi to ljudstvo moglo v svojem jeziku občeštevati z oblastjo, da bi v svoji materini besedi, ki jo edino zna, očiroma v kateri edino more točno izražati svoje misli, moglo braniti pred sodnikom svojo pravico, svojo korist, svoje imetje in svojo čast. Brez podlage je zahteva našega ljudstva, naj se spoštujejo njegova narodna čustva, ki imajo svoj izvor v njegovem rojstvu. Se posebno drzno in znak upornosti je, če to ljudstvo kakorsihodi izraža svoja čustva. Neupravičeno je celo to, če hoče to ljudstvo v cerkvi v svojem jeziku glasno moliti svojega Boga in če zahteva duhovnike, ki mu bodo znali in hoteli govoriti v materini besedi. Naše ljudstvo greši proti dolžni pokornosti napram državi, če hoče javno zapeti svojo pesem, ki jo tako goreče ljubi z vso svojo dušo, ker je verna glasnica njegove čustva v urah veselja in žalosti. Naše ljudstvo naj sploh ne zahteva ničesar, kar je sicer vsem narodom najnaravnejša, najelementarnejša in nedotakljiva pravica! Prav vse je neupravičeno od strani našega ljudstva, kar so tudi Italijani v bivši Avstriji zahtevali kot svojo sveto človeško in narodno pravico in so — po vsej pravici — ogorčeno protestirali, če se jim je kje odrekala kaka taka pravica!

Vse, vse, kar se označa kot pravica in potreba našega ljudstva za njegov narodni obstanek in kulturni razvoj: vse je umetno, nenaravno, neupravičeno in drzno! Ena edina pravica mu je dovoljena, ta namreč, da more in mora vestno in pokorno vršiti prav vse dolžnosti napram državi. Nikar pa naj se ne oglasja s kakimi zahtevami, ker tega absolutno ne more dovoliti država, kjer so... (besede «Popola») zakoni enakopravni za vse, v kateri velja načelo enake pravice in enake dolžnosti in v kateri ni naroda, ki bi izkoriščal, ne naroda, ki bi bil izkoriščan!

Kaka krvava, v dušo žgoča ironija, skoro zasmeh je v tem, če se odnekanje vsake pravice in odklanjanje vsake potrebe hoče opravičevati s takimi trditvami, kakor tu gori navedeno. Kajti vzvišeno načelo enakosti v teoriji in odnekanje vsake pravice v praksi sta dva elementa, ki sta v nasprotju med seboj istotako, kakor sta ogenj in voda! Če je padla voda na ogenj, mora ta ugasniti; če je prišel ogenj blizu vode, ta izhlapeva. Ta dva elementa sta nezdružljiva, ne moreta živeti skupno. Če apliciramo to primer na vprašanje o dolžnosti in pravici naše narodne manjšine v Italiji, moremo reči, da sta tudi enakost pred zakoni in pa politika, ki jo zahtevajo prenapeti nacionalisti proti našemu ljudstvu, nezdružljiva elementa istotako kakor ogenj in voda. Če velja enaka pravica tudi za naše ljudstvo, ne more biti politike zatiranja. Če se pa hoče uveljavljati taka politika, ne more biti govora o enaki pravici! Tertium non datur! Kdor bi hotel enako pravico spravljati v sklad z zatiranjem, torej pravico s krivico, ta bi zagrešil prav tisto, kar očita «Il Popolo di Trieste»: nam: upiral bi se — naravni!

Rečeno glasilu pa se ni omejilo le na to, da vse zahteve, ki jih stavlja naše ljudstvo v zagotovitev svojega narodnega življenja in kulturnega napredka, označa kot umetne, nenaravne in neupravičene, marveč nam kliče tudi: «Ma no, ma no, buona gente, questo non tornerà più!» Ne, ne, dobri ljudje, to se ne povrne več! Hoče reči s tem, naj si naše ljudstvo ne domislija nikar, da bi kdaj prišlo v tej državi do tega, kar zahteva: najnaravnejše pravice do spoštovanja njegovega jezika, njegovih čustev, njegove kulture — do pravice do svojega narodnega življenja! Suho in kratko nam je zaklical «Il Popolo»: Lasciate ogni speranza! Obsojeni smo v večno narodno pogubljenje!

«Il Popolo di Trieste» je glasnik sedanjih odločujočih činiteljev v državi. Veliko vprašanje je sedaj, ali je tudi z navedenim klicem tolače namenov svojih gospodarjev napram naši narodni manjšini. Če bi bilo temu tako, potem bi morali biti mi pripravljeni na hude čase tekoče trpljenja in težkih borb za svoj narodni obstanek in svoje življenje. No, tudi sprito se možnosti nam dajejo tolažbo primeri iz zgodovine, ki učijo, da državnik ne imej v svojem slovarju besede: «nikdar»!

Knez Oton Bismarck, veliki «železni» kancelar Nemčije, je bil gotovo ne le državnik velike koncepcije, marveč tudi res neupogljive volje in jeklene energije, ki je segala čisto do skrajne brezobzirnosti. Po nemško-francoski vojni je začel Bismarck s tistim proslutim «kulturnim bojem», ki ga je vojeval z vso svojo silo in neizprosno. Bil je to boj proti «papirski držnosti». V ognju boja je zaklical Bismarck v zbornici: Nikdar ne poidemo v Canosso! To je: ne odnehamo od tega boja, se ne uklonimo pred silo papeštva! Bismarck se je vendar motil v svojih računih. Politične razmere v Nemčiji so se

v sedemdesetih letih razvijale tako, da je Bismarck v letu 1879. moral odnehati od kulturnega boja in se sporazumeti s katoliškim centrom v parlamentu. Železni, neodoljivi, neizprosni kancelar je vendar le šel v Canosso kljub svojemu «nikdar»!

Tudi v Italiji se neprestano vrtilo kolo političnega življenja. Kar je danes umestno in neogibno potrebno, nepreklicna državno-politična dogma, more postati jutri neprimerno in škodljivo. Tudi v Italiji bi moglo priti drugače, nego napovedujejo gospodje pri «Popolu» kot nespremenljivo državno potrebo in zapoved državne koristi. Naj so tudi danes — o čemer pa nismo povsem prepričani — verni glasniki razpoloženja in namenov odločujočih činiteljev napram naši narodni manjšini, vendar je v nas vera, da tisti «nikdar» v «Popolo di Trieste» ni še — zadnja beseda! Tem manj, ker ne bo pomenilo nikake «Canosso», nikakega ponizanja, marveč časten in moder državniški čin, če državniški Italije uberejo pot pravičnosti in dobrohotnosti napram svoj državljanom jugoslovenskega plemena! Pravica in pravičnost ne ponizujeta, ampak povzdiguje! —

Seja poslanske zbornice

Rossoni o fašistovskih sindikatih — Socijalist Gonzales proglašuje fašistovski diktaturo za nemoralno

RIM, 5. Današnja seja poslanske zbornice se je začela ob 15. pod predsedstvom posl. Rocca. K zapisniku včerajšnje seje je dobil besedo popularski poslanec Gronchi, ki je protestiral proti večinskemu poslancu Salandri, ker se je ta poslednji izrazil, da je poslanec Gronchi lagal. Poslanec Gronchi je izjavil, da zavrača najodločnejše ta izraz. Posl. Salandra je izjavil v odgovoru na Gronchi-jevo izjavo, da je posl. Gronchi rabil na njegov naslov besedo, da je pri svojem delovanju čisto «zbežal» in zato je on po pravici rekel, da je lagal.

Nato je predsednik sporočil zbornici brzojavko avstrijskega ministrstva za zunanje zadeve, s katero se minister Grünberger zahvaljuje zbornici za izraz sočutja povodom atentata na kancelarja Seipela. Nadalje je predsednik naznanil, da so za v soboto ob 11. uri sklicani uradi. Na dnevnem redu njih razprav bodo sledeči predmeti: prošnja za dovolitev postopanja proti republikancu Bergamo radi lujskanja proti armadi potom tiska, dalje proti fašistom Terrazzi, Giunta in Bolzon radi obrekovanja; sprememba v zakon kr. odloka o ratifikaciji pogodbe s Francijo glede italijanskih in francoskih interesov v Afriki; sprememba v zakon kr. odloka o ratifikaciji lozanske mirovne pogodbe, odloka o ratifikaciji pogodbe o cenitvi škoda, ki so jo pretrpeli na fuškem zasebni državljani zavezniki države, odloka o ratifikaciji sporazuma z Jugoslavijo glede Reke. Nato je sporočil predsednik, da je predložil poslanec Fera zakonski načrt o izsledovanju očetovstva, posl. Grandi pa zakonski načrt o spremembi pravilnika poslanske zbornice.

Po teh sporočilih se je nadaljevala razprava o odgovoru na kronski govor. Glavna govornika današnje seje sta bila fašist Rossoni, voditelj fašistovskih sindikatov, in unitarec Gonzales.

Rossoni je rekel v svojem govoru, da bi delo narodne vlade ne moglo biti izdano, ako bi ne mogla vlada pritegniti k sodelovanju širokih delavskih množic. To vrši vlada s pomočjo fašistovskih sindikatov. Fašistovske sindikalne organizacije priznavajo razredno borbo, a duh tega gibanja je naroden. To ne pomeni, da se drugi narodi zanikajo. Sodelovanje fašistovskih sindikatov z drugimi sindikati je na političnem polju nemogoče. Zavrača očitjanja na račun fašistovskih sindikatov, češ da skrbijo le za k... delodajalcev. Te organizacije se marveč oslanjajo na delavske mase, ki so glavni činitelji italijanske proizvodnje. Fašistovski sindikati so organizirali tudi srednji sloj razumnosti, ki je bil do sedaj izven vsake organizacije, ker se ni hotel priključiti socialističnim sindikatom, ki so breznarodni. Danes so fašistovski sindikati najmočnejši; kljub temu pa da mora odločno zavrniti očitjanje, češ da hočejo biti nekaj monopol.

Za Rossonijem je govoril socijalist Gonzales, ki je v daljšem govoru ostro kritiziral fašizem in njegovo diktaturo. Rekel je med drugim, da predstavlja pravo voljo italijanskega naroda le manjšina, ki je prišla do izraza kljub raznim volilnim nasiljem. Socijalisti so protifašistovski, toda protinacionalni niso, kakor jih radi označuje fašisti. So proti fašizmu, ker stavi ta poslednji v nič zakon in ker se v svojih odnošajih z drugimi strankami vedno poslužuje groženj. Socijalisti so nasprotniki fašizma tudi zato, ker promatrajo razredno borbo popolnoma drugače nego fašisti. Razredna borba ni nič prehodnega, temveč zgodovinsko dejstvo, ki se ne da odpraviti. Iz vseh teh razlogov so socijalisti nasprotniki fašizma, a niso in ne bodo biti protinacionalni. (Vpitje fašistov. Predsednik miri).

Ako ima danes fašizem večino, se ima zahvaliti za to dejstvu, da ima v rokah oblast, s katero izsiljuje pristank ljudstva, ki pa ni pristane, izvirajoč iz idealnih programatičnih razlogov. Sicer pa se fašizmu ni obnesel njegov prvotni pro-

gram. Težkoče povojne dobe ni odpravil, kajti razvitemu uravnoteženju proračuna ni sledilo nikako zvišanje vrednosti denarja, niti padanje inozemskih valut. V notranjosti fašizem ni vzpostavil reda. Socijalistom se očita govorila iz l. 1919, toda fašizem jih je ravno tako vršil in jih vrši še danes v mnogo fanatičnejši obliki.

Tu je nastal med fašisti velik hrup, poslanci so začeli siliti eni k drugim in nastalo je hudo prekanje med fašisti in socijalisti. Predsednik je pozval zbornico, naj bo resnejša. Po velikem trudu se mu je posrečilo vzpostaviti red, na kar je socijalist Gonzales nadaljeval svoj govor. Rekel je, da je čas, da se seznam mrtvih zaključni na eni in drugi strani in da se konča vrsta zločinov. Toda tega da ni mogoče pričakovati od fašistovskega režima, ki ne more biti ploden in moralen. Fašizem smatra svobodo za nekaj fantom. Toda socijalizem se bo boril za ta fantom. Na klic «Smrt socijalizmu» odgovarjajo socijalisti, da je fašistovska ideja nemoralna. Borba bo trda, toda socijalisti se je ne bodo plašili. (Odobrovanje levice. Govorniku čestitajo).

Nato sta govorila posl. Caldara in Maggi o neklih osebnih zadevah. Zadnji govornik fašist Abisso je proslavljal vdanost južne Italije napram sedanjim vladim. Nikdar se niso vršile volitve po njegovem mnenju tako svobodno kakor 6. aprila t. l. To dokazuje dejstvo, da je opozicija mogla poslati v zbornico svoje zastopnike. Pohvalil je še finančno in davčno politiko vlade ter zaključil svoj govor s poveljevanjem dela sedanje vlade za moralno in gospodarsko povzdigo dežele.

Seja je bila zaključena ob 19.10.

Proslava 110-letnice karabinerske armade

RIM, 5. Danes predpoldne se je vršila v kasarni «Vittorio Emanuele II.» proslava obletnice ustanovitve karabinerske obo-rožene sile. Svečanosti sta se udeležila tudi ministrski predsednik Mussolini in vojni minister Di Giorgio. Sprejeli so ju poveljnik rimskega armadnega zbora, poveljnik divizije ter generali in višji častniki karabinerske armade.

Na dvoristi kasarne si je ogledal ministrski predsednik rimsko notranjo legijo.

Otvoritev mednarodnega vzorčnega semlja v Padovi

PADOVA, 5. Danes predpoldne je bil v prisotnosti grofa Turinškega, ministra Corbino in drugih oblastev svečano odprt VI. mednarodni semenj vzorcev. Otvoritvi je prisostvoval tudi čehoslovanski minister Novak. Na otvoritveni svečanosti so govorili senator Indri, prefekturni komisar general Etna, g. Fiorazzo, čehoslovski minister Novak in minister Corbino.

Komisar Etna je naznanil ob tej priliki, da je Padova podelila Mussoliniju častno meščanstvo.

Napetost med Rusijo in Nemčijo ponehala

BERLIN, 5. Wolffov dopisni urad objavlja novo noto ruske vlade, ki je sestavljena v zmerem tonu. Ruska vlada naglašja tudi v tej noti, da je v interesu obeh držav, da se incident razčisti. Priziv na mednarodno razsodišče po mnenju ruske vlade ni potreben. Ruska vlada vztraja na stališču, da se mora priznati pravica eksteritorialnosti tudi trgovinskemu odposlanstvu. Ker sta sedaj pojasnjeni stališči obeh vlad, bo odvisno od nadaljnjih pogajanj, da se doseže sporazum na zadovoljstvo obeh držav.

Mongolija — republika

MOSKVA, 5. Dopisni urad «Rosta» javlja iz Urge: Mongolska ljudska vladna stranka je sklenila, da se uvede v Mongoliji republikanska vladavina.

Jugoslavija proti vsakemu vmešavanju v albanske stvari

Izjave ministra Ninčiča zastopnikom Anglije, Francije in Zedinjenih držav

BEOGRAD, 5. (A.). Položaj v Albaniji je še vedno zelo resen, toda vesti, ki prihajajo semkaj, so precej nejasne. Severni vstaski oddelki prodirajo proti reki Mači, a oddelki z juga so baje že prodrli do reke Škumbe. Vest, da je Tirana, glavno mesto Albanije, padla, je prenapljena. V Beograd ni še prispela nikaka potrditev.

BEOGRAD, 5. (Izv.). Včeraj so posetili ministra za zunanje zadeve dr. Ninčiča in njegovega pomočnika Panto Gavrilovića predstavnik Velike Britanije, Francije in Zedinjenih držav in so se informirali o mišljenju in stališču jugoslovenske vlade glede dogodkov v Albaniji. Minister dr. Ninčič jim je sporočil mnenje vlade, ki je bilo precizirano na včerajšnji seji ministrskega sveta in je bilo tako-le formulirano:

«Vlada kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev misli, da imajo dogodki v Albaniji izključno notranjopolitičen značaj. Razumljivo je, da spremlja jugoslovenska vlada te dogodke prav budno. Jugoslovenska vlada je mnenja, da sta regentstvo in vlada v Tirani kos situaciji, tako da je upati na uspeh akcije za konsolidacijo tamkajšnjih razmer. Vsaka intervencija v Albaniji bi bila odveč in je jugoslovenska vlada proti vsakemu zunanjemu vmešavanju v albanske stvari, naj bi to vmešavanje izhajalo od koderkoli».

Pred rešitvijo vladne krize v Franciji

Herriotove izjave o bodoči francoski politiki — Painlevé-jev govor v zbornici

PARIZ, 5. Na pojedini, prirejeni na čast angleško-saksonskim novinarjem, je Herriot izrazil svojo neomajno voljo, da bo vodil politiko demokracije, s katero bi bili stjerni življenski interesi Francije, ter da si bo prizadeval doseči ravnotežje bilance. Končno je izjavil, da ko bo spravil Francijo v prosep, se bo potrudil pomagati Evropi in svetu do mira.

PARIZ, 5. Sinočnja seja zbornice je bila odprta ob 18. uri. Novi predsednik Painlevé je ob burnem pozdravljanju levice takoj prevzel svoje mesto. Ko je nastal zopet mir, je Painlevé povzel besedo. Začetkom svojega govora se je zahvalil za izvolitev, nato je izjavil, da smatra zadnje volitve za dokaz napredovanja demokracije ter poudarjal, da mora vsakdo priznati, da francoski narod, kljub prestanemu trpljenju, stremi le po pravičnem miru zase in za druge narode. Dalje je opomnil, da je francoska zbornica leta 1917 z navdušenjem odobrila izjavo, da zahteve Francije ne odvisijo od izida bitk, ker so same kot take pravične in da jih tudi zmaga ne bi mogla povečati. To je ideal — je dejal Painlevé — ki je bodril pogum naših vojakov in čvrstil vezi med zavezniki. In ta ideal nas bo vodil do stalnega mira. Najhujše psovaje Francije je, če se smatra, da bi mogla kdaj zatajiti principe, v imenu katerih so ji svobodni narodi priskočili na pomoč. Proklinjamo nasilje — je nadaljeval Painlevé — in upamo na bodočnost Društva narodov. Vse demokracije pozdravljajo zadnje volitve in priznavajo, da Francija ni obupala nad rešitvijo sveta.

Govornik je nato izjavil, da bo bodoča vlada, potem ko bo spravila v ravnotežje bilanco, imela dolžnost urediti državni kredit. Z redom in stalnostjo hoče udeležiti demokracijo. Painlevé je končal svoj govor s pozivom, da bi vse stranke s svojim sodelovanjem pomagale zbornici pri veliki in naporni nalogi.

Poslanci levice so večkrat živahno odobraval govor Painlevé-a, le komunisti so kazali očitno nezadovoljnost; njihovo sovražno zadržanje je dalo povod levi živahnim protestom levice. Komunisti in socijalisti so se začeli obmetavati s papirnati kroglicami. Opozicija desnice in centra je delala tekotem govoru Painlevé-a tupatam ironične opazke.

PARIZ, 5. Millerand se bo popoldne posvetoval za sestavo kabineta; sprejel bo predsednik zbornice in senata, ki bosta najbrž povelila nalogu Herriotu. Listi menijo, da bo Herriot takoj obrazložil Millerandu položaj. Millerand mu bo dal pojasnila glede težkih zunanjih in notranjih vprašanj, ki se jih bo moral lotiti novi kabinet. Herriot bo najbrž odklonil poziv Milleranda, kateri bo tedaj najbrž povzročil kakega drugega parlamentarca nove večine. Kabinet bo sestavljen bržkone jutri in se bo predstavil zbornici v nedeljo. V slučaju, da bi bila nova vlada takoj vržena, bi Millerand osebo izjavil posledice, ki bi jih zahtevala ta manifestacija.

PARIZ, 5. Predsednik republike Millerand je pozval Herriota, naj pride v elizejsko palačo.

Nemška vlada pred državnim zborom

Važne izjave kancelarja Marxa

BERLIN, 15. Kancelar Marx, ki je bil od predsednika Eberta zopet potrjen z vsemi ministri, je podal včeraj pred državnim zborom izjavo svoje vlade. Najprej je omenil težkoče, ki so bile na poti sestavi nove vlade, težkoče — je rekel — ki jih povzroča težki zunanje-politični položaj Nemčije. Potem je našteval razne napore Nemčije, da bi se dosegel pravi mir, nakar je v nadaljevanju rekel, da je središče sedanjega položaja v zadržanju drugih držav napram poročilu izvedencev.

Kancelar Marx je dalje izjavil, da vidi nemška vlada v poročilu izvedencev izhod iz težavne gospodarske krize, v kateri se nahaja Nemčija. Treba pa bo še pojasniti nekatere nejasne točke v tem poročilu. Treba bo tudi določiti pravice komisarijev, ki jih predvideva poročilo iz-

BEOGRAD, 5. (Izv.). Minister zun. poslov dr. Ninčič je odločil potovanje na Bled vsled nujnega sprejema italijanskega poslanika Bodrera o vprašanju sklepanja trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Italijo. Minister Ninčič odpotuje na Bled v kratkem, da obvesti kralja o zunanje-političnem položaju in o namerah vlade glede albanske vstaje.

Pašićev proglas na radikalno stranko

Priprave za volitve

BEOGRAD, 5. (Izv.). Danes je Pašić izdal proglas vsem organizacijam radikalne stranke. V proglasu je rečeno, da je borba med radikalno stranko in opozicijo velika, da se je treba takoj lotiti organizacije stranke, da bi bila na volitve pripravljena. Obenem se v proglasu obvešča organizacije o konstituiranju novega glavnega odbora in pa izvršilnega odbora.

Imenovanje velikih županov

BEOGRAD, 5. (Izv.). Po vesteh izgleda, da je kralj podpisal ukaz o imenovanju velikih županov. Za Zagreb je imenovan dr. Ivo Zuccon, za primorsko-krajiško oblast Jovan Vojsilović, za ljubljansko dr. Vilko Baltić in za mariborsko dr. Oton Pirkmajer.

vedencev, in odstraniti vse dvome glede vprašanja nemške večine v upravnem svetu državnih železnic. Čim bodo odobori predvideni v poročilu izvedencev ustanovljeni, bo izdala nemška vlada potrebne odloke. Medtem se bodo pripravljala dela nadaljevala. Vlada se zanaša na vneto sodelovanje državnega zbora. Odloki stopijo v veljavo le tedaj, ko bo zagotovljeno, da so tudi druge države sprejele poročilo izvedencev.

Nato je kancelar naglašal, da se mora vzpostaviti gospodarska in upravna enotnost Nemčije. Brez tega predpogoja se poročilo izvedencev ne bi moglo izvajati. Osebe, ki so bile izgnane iz Porenja, se morajo vrniti na svoj dom in tam delati. V zasednem ozemlju se mora vzpostaviti dogovor o Porenju, ozemlje, ki je bilo zasedeno, se mora izprazniti. Vlada smatra za eno svojih glavnih skrbí, da doseže ta cilj. Izvedenci so pustili to vprašanje nerešeno, ker ni spadalo v njihovo kompetenco, toda v svojem poročilu so poudarili, da se morajo politična vprašanja rešiti med Nemčijo in zavezniki vladami.

Vprašanja notranje politike se bodo morala umekniti v ozadje pred vprašanji zunanje politike, ki zadevajo enotnost države in gospodarski obstoj Nemčije. Se le tedaj, ko bodo rešena zunanja vprašanja, se bo moglo razpravljati o notranje-političnih zadevah. Kancelar je naslovil ob koncu tople poziv na parlament, naj združi svoje moči, da se ne zopet poruši vzpostavljeno delo, ki je bilo začeto. Inozemstvo naj ve, da se hoče nemški narod poslužiti sredstva, ki mu je dano, da pride zopet do svoje svobode. Inozemstvo pa bo moralo s svoje strani dokazati, da je v resnici za pravi sporazum.

Izjave kancelarja Marxa so bile pozdravljene ob zaključku s splošnim odobravanjem.

Avstrija zvišala eskomptno mero

DUNAJ, 5. Avstrijska državna banka je zvišala eskomptno mero od 9% na 12%.

Litvinov na potu v London

RIGA, 5. Litvinov, ki potuje v London, je prispel včeraj v Rigo, odkoder je nadaljeval svoje potovanje.

Važna obletnica v zgodovini istrskih Hrvatov

Dne 1. junija l. 1870 — torej pred štiri in petdesetimi leti — je začel izhajati list v hrvaškem jeziku pod imenom «Naša Sloga». S prvega je bil polmesečnik. Ustanovitelji in sodruidniki lista, njim na čelu veliki biskup Dobrila, celo hrvaškega ljudstva v Istri so bili: brata Baštijana, duhovna Mate Ujčić in Anton Karabaić. A prvi in potem dolgoletni urednik je bil «Naša Sloga» junaški Matko Mandić.

V pozdravni besedi so napisali ti moške med drugim: «Kdor širi narodno naobrazenje, vedi, da je desnica božje Previdnosti. Kako želimo pisati, je razvidno iz imena, ki smo ga dali listu: ne mislimo sejati razdora, ampak ljubezen in slogo».

Možje, ki so napisali te lepe besede, potivajo že davno v grobu. «Naša Sloga» pa je vestno vršila svojo plemenito nalogo od prvega začeta pa do hipa, ko je vožnja vira strla tudi njo. Junaški se je borila za pravice istrskega trpina v vseh viharjih narodnih bojev v Istri. Semde, ki so ga zasejali ustanovitelji in prvi sodruidniki, je kljub vsem neugodnostim časov donosalo vedno lepše sadove. Narod naš naj nadaljuje svojo borbo v duhu Dobrilev in naj tudi v temi, ki se je sedaj zgrnila naden, ne izgublja vere v zmago pravične svoje stvari, ki ji je služila «Naša Sloga» vsledar z urno zvestobo. Veruje naj, da mu sledi alj prej šine dan, ko bomo mogli s srčnim zadovoljstvom slaviti obletnico ustanovitve «Naše Sloge» in blagoslovljeni spomin mož, ki so ji dali življenje in se trudili zanj s tisto vnamo in požrtvovalnostjo, ki more prihajati le iz idealne ljubezni in najčistejše zvestobe.

DNEVNE VESTI

Težka usoda našega učiteljstva v Istri

Učitelj I. Vojnić v Pčinu je prejel od šolskega nadzornika v Pazinu obvestilo, datirano 24. maja, s katerim ga obvešča, da ga je »R. Provveditore agli studi della Venezia Giulia« z dopisom z dne 21. maja 1924 št. 697. odstavil od službe. Ta dekret je stopil v veljavo z dnem vročitve. Dopis okrajnega šolskega nadzornika ukazuje rečenemu učitelju, naj nemudoma izroči učiteljski Mariji Braidotti arhiv in ves drugi šolski material, ki se nahaja v šoli.

Gospod »Provveditore« je torej mož hitrega in brezobzirnega dejanja. Podčrtujemo pa, da dekret ne navaja nikakega razloga za ta kruti ukrep, da nič ne omenja, kaj je učitelj zagrešil, kar bi upravičilo tak hud udarec proti njemu in njegovi nedolžni družini. Dvanajst let je učitelj Vojnić vestno deloval in izvrševal svoj vzgojni poklic za prosveto ljudstva. Pa kaj bi ugovarjali o vzrokih? Udarili so učitelja, ker so hoteli zadeti našo šolo! Za pretežve so že poskrbeli — dobri ljudje, kakršnih je, na nesrečo, povsod po Istri med našim ljudstvom. Tudi v Pčinu je par nezačasnih ljudi, ki jih nikdo ne spoštuje, najmanj pa oblastva. Ali za sedaj so jim ti stvorili potrebni za preganjanje našega učiteljstva in iztrebljevanje naše šole. Kasneje enkrat bo takim podležem v plačilo zaslužena — brca! Vendar bi prosili oblastva, naj povedo, kakšni strašni zločin je neki zagrešil ta učitelj, da ga kratko pred koncem šolskega leta odpuščajo iz službe ter mu z mesta ustavljajo plačo? Kje je tu pravičnost, kje — srce, kje misel človekoljubja?

Znižanje vinskega davka

Tukajšnja finančna intendenca javlja: S kr. odlokom od 24. maja, ki se v kratkem objavi, je bilo odredeno, začeti s 1. julija t. l. znižanje davka na porabo vina od 20 na 15 lir. V smislu 3. in 33. člena kr. odloka od 1. julija 1923, št. 1510 nastane ta davek tedaj, ko pridelovalec ali trgovec na debelo proda vino konsumentu ali prodajalcu na drobno, ali pa ko porabi vino pridelovalci oziroma trgovci na debelo. Vseled tega je jasno, da omenjeno znižanje ne bo še veljalo za vina, ki so bila prodana ali kakorkoli porabljena v dvomesečju maj, junij. Za to dobo bo znal davek 20 lir od hektara in se bo moral plačati v predpisanem roku od 1. do 5. julija 1924.

Koncert pevskega zbora učit. Zveze

Včeraj objavljeni spored ni povsem točen, tiskarski skrat je vzel dva najlepša zbora. Zato objavljamo danes ponovno ves spored. Koncert bo v nedeljo 8. t. m. ob 20.45 v Filodrammatico. Sodeluje operni tenorist Josip Rijavec, član belgrajškega gledališča. Pojejo se: Mešani zbori: Orazio Vecchi: Mottetto. Anton Lajovic: Bolesť-kovač. Kiša. Medved z medom. Pomladna pesem. Zeleni Jurij. — Samospjeva: Ant. Lajovic: Serenada. Josip Haček: Da sem bogat. — Mešani zbori: Janko Ravnik: Poljska pesem. Emil Adamci: Mlad junak po vasi jezdi. Stjepan Mokranjac: Kozar. Biljana (10. šopek srbskih nar. pesmi z Ohridskega jezera.) Matej Hubad: Slovenske narodne pesmi.

Pevski zbor »Zveze« ima vajo v soboto ob 20.30 na sentjakovski soli, v nedeljo, pa generalno vajo ob 8.30 v koncertni dvorani, Via degli Artisti 3. Vsi in točno!

Nov zdravilni zavod. Tržačanom dobro znani g. dr. Pečnik, pred vojsko zdravnik v Trstu, je odprl te dni zdravilni zavod: Zdravniška penzija Villa Dr. Pečnik v Rogoški Slatini. Manjši sanatoriji se imenujejo zdravniške penzije, vile penzije. Lepa vila, vsega 12 prostostorov, v sončni legi v sredi velikih gozdov, velik naraven park, priznana najlepša lega v Rogoški Slatini. Vodilni zdravnik in posestnik Dr. Pečnik sprejema in zdravi v vili notranje bolezni, rekonvalescenca, razne lahke pljučne bolezni in oslabele, ki se hočejo krepčati. Izvajajo se vse kure, ki so v rabi v sanatorijih: Dietonična kuhinja in dietne kure, prostozračne, ležalne, solne, maslne, terenske in pitne kure vrelcev. Za bolj lahke bolezni, ki grejo raje na deželo kakor v mesto v bolnico ali sanatorij, Marsikateri Tržačan bo našel v zdravniku starega znanca. Sobe so s komfomtom opremljene, petkratna, jako obilna hrana, du-najska kuhinja. 100, 125 in 150 Dln. na dan vse kompletno. Zdravilnih zavodov je v Sloveniji in SHS jako malo, marsikateremu, ki gre na sever, bo to dober naslov.

Društvene vesti

Sportno društvo »Adria«. Kolesarska dirka, katere se je imela vršiti dne 8. t. m. se radi tehničnih vzrokov prenese na 29. t. m.

Dirka se bo vršila na sledeči progi: Opčine-Sežana - Storje - Gaberik - Divače - Sežana - Opčine. Vpisovanja k dirki se sprejemajo vsak delavnik pri gos. predsedniku v ulici Torre belavica 39 I. nad. Vpisovanje se zaključuje dne 25. t. m. ob 7. uri zveč. Natančnejši podatki se bodo javili pravočasno. — Odbor.

M. D. P. — Sv. Jakob. Danes, v petek od-borova seja točno ob 20.30 uri. — Predsednik.

Iz tržaškega življenja

Mlad ribič skrivnostno izgini. — Nesreča na morju? Predvčerajšnjim popoldne je ribič Josip Frausin, star 19 let, stanujoč v Zavljah št. 400, odplul s svojim čolnom na ribolov. Pred odhodom je povedal domačim, da se povrne domov proti večeru. Toda sonce je že davno zašlo in na zemljo je legla globoka tema, a mladeniča ni bilo še domov. Domači so se kačeli bati, da se je mladenič prišel kaka nesreča. Pozno ponoči je začela razsajati nad morjem nevihta, kar je še povečalo skrb in strah domačih. Prebédli so vso noč v upanju, da se bo mladenič vrnil domov, ko se zdani. Ker se je pa tudi to upanje izjalovilo, so na-znali dogodek na pristaniškem kapitanatu. Odposlanih je bilo več pilotov, da najdejo ka-ko sled za mladim ribičem. Po dolgem križar-enju po žveljskem zalivu so piloti končno našli Frausinov čoln, ki se je zibal prazen na valovih; toda o ribiču ni bilo nikakega sledu.

Zdi se, da je mladenič pri polaganju mrež padel v morje, ali pa da so ga vrgli iz čolna valovi in da mladenič v temi ni mogel več najti čolna ter utonil. Poleg te domneve, ki je za-ljub najbolj verjetna, tudi ni izključeno, da je vihar zanesel čoln do kakega oddaljenega mesta obrežja ter da se je mladenič posre-čilo priplavati na breg. Toda v tem slučaju bi

moral biti mladenič že doma, ali vsaj bi v tem času že javil domačim, da je na varnem. Pre-ostaja torej le ključek, da je mladenič tra-gično končal v valovih.

Zalosten epilog krvave drame. Včeraj pred-poldne je umrla v mestni bolnišnici uradnica Rita Zanier, katero je predločinom smrtno ranil njen mož Gino Franceschi. Njeno stanje, ki je bilo že predločinom skrajno opasno, se je pozneje naglo poslabšalo. Kljub operaciji, s katero so ji zdravniki skušali vsaj za par dni podaljšati življenje, je nesrečna ženska izdih-nila, ne da bi prej prišla k zavesti.

Kakor smo poročali, je bil Franceschi takoj aretiran.

Dogodek ga je zelo pretresel. Pri zaslišanju je izjavil, da je streljal na soprogo v hipu silne živčne razburjenosti ter da obžaluje svoje de-janje. Franceschi je nevraščeničen in zelo raz-dražljivega temperamenta. To je bil tudi glavni vzrok, da se nista razumela s soprogo, s katero je včasih zelo grdo razval.

Nesreča na parniku. Včeraj popoldne se je na parniku »Ramsey«, zasidranem v prosti lu-ki V. E. III, pripetila huda nesreča. Mornar Albert Sadan, star 25 let, je pri delu padel v parnikovo skladišče; pri padcu se je pobil po glavi ter zadobil hude notranje poškodbe. Po prvi pomoči, ki mu jo je podal na lice mesta poklicani zdravnik rešine postaje, je bil pone-srečenec prepeljan v mestno bolnišnico.

Iz tržaške pokrajine

Is Sežane. Odsel je vendarle prvi in zadnji podprefekt sežanski dr. Avian. Prišel je v Se-žano, ko je došla na krmilo sedanja vlada Mussolinijeva. Mož je ob svojem prihodu ob-žubljaj hribe in doline, občudoval, da bo skrbel za gospodarski razvoj Krasa, da napravi iz Krasa pravi zemeljski raj. V resnici je pa vseh 19 mesecev, kar je bival v Sežani, uganjal sa-mo politiko, agitiral neprestano za fašizem. Prisilil je župane, občinske tajnike, učitelje, take ki imajo kako licenco, da so se vpisali v »fašiji«, sicer jim je žugal, da izgube licenco. Župane je neprestano pozival k sebi v Se-žano na sestanke, na katerih pa se je mlatala le prazna slama, kakor mi je zatrjevalo par županov, nikdar da se ni pisalo kakega zapi-snika, nikdar se izvedlo to, kar so morda skle-nili. So bili neki slučaj, da so morali župani po trikrat in celo štirikrat na teden v Sežano, se-veda vsa ta nepotrebnost pota so šla na račun občin. Avianovo največje veselje je bilo, ako je mogel kje ustanoviti »fašiji«, kar se mu je posrečilo v Sežani in Dutovljah, kjer so se mo-rali vpisati vsi, ki imajo kako licenco. — V soboto torej je dr. Avian še enkrat sklical žu-pane v Sežano in se od njih poslovil. Eden žu-panov se mu je v ginjenih besedah zahvalil za njegovo delovanje; pravijo, da so nekaterim županom pri tem padle raz lic solze debele kakor lešniki. Avian jim je še poslednjič pri-poročil, naj razširjajo v svojih občinah fašiz-em. Mi mu pa želimo: Srečno pot!

Torej podprefektura je definitivno odprav-ljena, že z novim letom so zaprli davčni urad, davčni agent je tudi odsel. V lepem poslopju se je že davno nastanila narodna milica, ter zavzela prostore, kjer je bilo nekdanje okrajno glavarstvo. Ostala je samo še sodnica, ali pravi-jo, da se bo tudi ta morala umakniti ter da se zopet preseli v staro hišo, kjer so zdaj na-stanjeni karabinirji. A le-ti in financa pa da pojdejo tudi v novo poslopje. Tako se menjajo časi!

Vesti iz Istre

Iz Trnovca pri Il. Bistrici. Vodovod, kateri bi se bil moral narediti že dolgo — upamo da se bo sedaj pričel graditi. Snuje se »Vodna zadruga za vas Trnovo« in ta bo preskrbela vse potrebne. Voda se bo dobila proti primer-ni odškodnini v Il. Bistrici in ker ima ta voda v gotovih letnih časih nižje izvirke, se bo ta s pomočjo električnega motorja pumpalo v višji rezervoar, od koder bo potem tekla za vso vas Trnovo. Napravila se dva rezervoarja, eden za nižje ležeče kraje in eden za višje le-žeče kraje vasi Trnovo. Vsakdo, kdor bo ho-tel dobivati vodo, bo moral biti član zadruge ali pa vodo od nje kupovati. Na ta način bo rešeno tisto nesrečno prerakanje, jaz hočem in drugi ne.

Gotovo pa je, da bodo vsi do zadnjega pri-stopili k zadruzi, nekateri prej, drugi pozneje. Samo začeti je treba in stvar gre sama naprej. Do sedaj se je delalo na to, da bi vas napra-vila vodovod, a se ne morejo združiti glede plačila, in tako bo stvar enostavno rešena in narejena na zadrugi podlagi. Zadeva je zelo nujna, zakaj ljudje morajo ob času suše hoditi z vozovi po vodo v Bistrico. Malo poguma je treba in dobre volje pa bo šlo. Napredujmo v vsem in sedaj je prilika.

Eden, kateri hoče dobro.

• Boršt. Zavarovalnica za govejo živino za vasi Boršt, Ricmanje in Boljunc naznanja, da priredi v nedeljo dne 8. t. m. v Borštu veliko vrtno veselico in steer v borštanskem gradu »Mokša«. Pri veselici bo sodelovalo več pe-vskih društev. Pred veselico bo predavanje o zavarovanju. Po končanem sporedu prosta ba-va za staro in mlado. — Našim tržaškim iz-letnikom se nudi ta dan krasen popoldan, kar imajo najlepšo zvezo. Odhod iz Trsta ob 12.50 povratek iz Boršta ob 9. zvečer.

DAROVI

Za Dijaško Matico so darovali. Skorkovsky L. 200.—, N. N. L. 500.— Widmann L. 50.— Vsem darovalcem najiskrenejša hvala. Objava pomotoma zakasnela, kar naj cenjeni gg. da-rovalci blagovoljno oprostijo.

Gospodarstvo

Jugoslovenski izvoz v aprilu. Medtem ko se je lansko leto meseca aprila izvozilo blaga iz jugosl. države 216.068 ton v vrednosti 489 mi-lionov 497.442 dinarjev, je letos v mesecu aprilu dosegel izvoz 260.920 ton za 725 mi-lionov 294.276 dinarjev. Pri tem je treba upo-števat tudi dejstvo, da je bila vrednost dinar-ja v mesecu aprilu letos večja kakor v aprilu lani, kar pomeni, da je izvoz ne samo po teži, ampak tudi po vrednosti realno vzelo napre-doval. Gotovo je, da je treba povečanju izvoza pripisovati znaten delež pri izboljšanju jugosl. valute. Pričakovati je, — po dosedanjih rezul-tatih sodeč in v slučaju ugodne letine —, da bo jugosl. izvoz v tekočem letu dosegel višino 10 milijard dinarjev.

Glavni izvojni predmeti v aprilu letos je bil stavbni les, katerega se je izvozilo 85 tisoč 359 ton za 136.6 milijonov dinarjev. Potem sledi: jajca 2567 ton za 74.4 milijonov dinar-jev; surov baker 1001 tona za 54.9 milijonov dinarjev; koža od divjačine 66 ton za 54.5 milijonov dinarjev; goveda 12.516 glav za 52.6

milijona dinarjev; koruza 15.918 ton za 41.4 milijonov dinarjev itd. Skupno za mesec april se je izvozilo 252.049 ton v vrednosti 625 mi-lionov 665.736 dinarjev raznega blaga in 81 tisoč glav živine za 99 milijonov 628.540 dinar-jev. Obenem moramo ugotoviti, da je jugosl. statistika zunanje trgovine nesporna.

Mali oglasi

PRODAJALNA zelenjave se odda takoj. Sin-ger-jev živalni stroj, originalen se prod. Via delle Mura 5/III. 716

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slo-vensko. Tajnost zamajena. Slavec. Via Giu-lia 29. 542

URADNICA z dolgoletno prakso, večja več jezikov, išče službe tudi izven Trsta. Prijaz-ne ponudbe pod »Uradnica« na upravnistvo. 712

ENONADSTROPNA hiša s pekarno v največ-jem industrijskem mestu. Promet Din. 3000 dnevno z inventarjem vred se prod. za Din. 250.000.— Naslov pove Aloma Company Ljubljana. 713

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Perlot. Via S. Francesco 15, II. 26

TRAVA

za vse košnje na travniku, ki meri 7200 klaftrov, se prod. najboljšemu ponudniku nad L. 2000.— v nedeljo, 8. junija na licu mesta.

Zbirališče v gostilni Brazzatti na žal-veljski cesti, ob 11. uri.

LUDVIK ROTH, sodni upravitelj, (398) Trst, Via dell'Istria 12.

AMP Affineria Metalli Preziosi družba z om. j. (29) Trst - Via Artisti 9 - Trst Izvzuje preizkušnje vsake vrste. Posebno ugodni pogoji za pre-gledovanje mleka. 29

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine Via Cankoli 8, na drobno in za družine Via Giuliani 32. Telefon 27-86.

Priporoča se lastnik FR. STRANCAR. (12)

ETERNIT

Edini material za kritje streh. 29 Odklanjajte druge ponarejene izdelke. Zaloga: Trst, Via Milano št. 12.

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1905.
Deležna glavništa Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača), Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Dale subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja akreditivne za nakup blaga. — Inkaš efekto in računov. Informacije. — Kupuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena plasma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v hrah na hranilne knjižice in jih obrestuje po 4%, letno netto, a vloge na tekoči račun po 6%, i; vezane vloge proti odpovedi obrestuje najboljše po dogovoru.
Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najboljše po dogovoru.
Izvršuje nakazila v hrah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEE

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

»Sedaj sva pri tajni,« je rekel odvetnik. »Kolikar sem mogel, sem vas skušal pripra-viti na to, kar sedaj pride, in zvedeli boste vso resnico v kratkih besedah. Ko sta gospod in gospa Vanstone letošnje spomlad odpoto-vala iz Combe-Raven...«

Predno je dovršil stavek, ga je gospodična Garth prekinila s tem, da je naglo vstala. Ozrla se je skozi okno in rekla tiho: »Bil je samo veter, ki je šumel med drevjem. Moji živci so tako razburjeni, da me najmanjša stvar spravi iz ravnotežja. Govorite dalje v božjem imenu! Povejte kratko in jasno, čemu sta šla v London?«

In Pendril je odgovoril kratko in jasno: »Da se v Londonu poročita.« S temi besedami je položil na mizo poročno listino umrlih, ki je nosila datum 20. marca tistega leta.

Borzne poročila

ogrške krome	0.0296	0.03
avstrijske krome	0.0317	0.0325
čehoslovaške krome	67.—	67.50
dinarji	97.70	97.90
leji	9.35	9.75
marke	—	—
dolarji	22.80	23.05
francoski franki	114.75	116.50
švicarski franki	403.—	407.—
angleški funti papirnat	99.35	99.55

DAROVI ZA BIRMO

velika izbira. Cene nizke.
Zlatařna ALBERT POUH
Trst, Via Mazzini št. 46 25

KINEMATOGRAF VOLTA

CORSO GARIBALDI 35

Od petka 6. do nedelje 8. junija izredne predstave velikanskega filma

DUNAJSKE ŽENSKE

v katerem se oživlja zadnja stran habsburškega romana.
Elegantni in zapeljivi nadvojvoda Franc-Maksimilijan mora na zahtevo Franca Jožefa poročiti vojvodinjo Gizelo Heinsteln tekom enega meseca.
Kaj je storil Maksimilijan?
To bomo videli v dejanju, ki se vrši v glavnem mestu države desetih narodov, središču vseh zabav... Dunaju, ki je vedno tekmoval v zabavi in razkošnosti s ponosnim Parizom.

Traja dve uri. — Prva predstava ob 3. uri popoldne

40% v POSTOJNO

Velika ljudska veselica v JAMI

8. junija

Odhod posebnih vlakov iz Trsta 7.40-13.00, Nabrežine 8.35-13.40, Proseka 8.50, Gorice 7.50, Opčine 9.05-14.10, Sežane 9.20-14.25, Divače 9.40-14.45, Št. Petra 10.20-15.20, Bistrice 10.13.

50% v JAMO

znižana vstopnina

Gospodična Garth se ni zganila in ni dala nobenega odgovora, njene oči so srepo obstale na odvetnikovem obličju. Videla je, da je bil ves njegov napor pripraviti jo na to vest za-man, in zato je ponovil: »Šla sta v London, da se tam poročita. Povedal sem čisto in za-lostno resnico. Letošnje spomlad sta zapustila svoje bivališče, ostala sta štirinajst dni v Lon-donu in sta bila po tem roku na podlagi ne-kega dovoljenja poročena. En prepis poro-čne lista leži tu pred vami, pogledajte si datum, je to petek, 20. marca tega leta.«

Ko ji je pomolil listino, je zopet zasumelo v drevju. Takrat je tudi on čul šumenje in se obrnil k oknu, kakor bi hotel izpostaviti svoj obraz hladnemu vetru, toda v sobo ni prišla niti sapica.

Gospodična Garth je mehanično vstala in prebrala listino, toda čitanje ni napravilo na-njo nobenega določenega vtisa. Odložila je zopet list in rekla v obupnem tonu: »Dva-najst let, dvanajst mirnih, srečnih let sem pre-živela v tej družini. Gospa Vanstone mi je bila prijateljica, draga in čislana prijateljica, bila mi je akoraj sestra. Ne morem verjeti. Imejte nekoliko obzira z menoj, ne morem se verjeti.«

»Verjeli mi boste in vse razumeli,« je rekel gospod Pendril, »če vas seznanim s prejšnjim življenjem gospoda Vanstoneja. Če bi pa po-doba njegovega značaja ne odgovarjala vaši izkušnji, tedaj pomislite, da ste ga vi spoznali pred dvanajstimi leti, ko je bil že mož štiride-setih let, ko sem se pa jaz z njim seznanil, je bil še mladenič devetnajstih let.«

Njegove naslednje besede so odrgnile za-veso in pokazale neomajno preteklost.

TRINAJSTO POGAVJE

»Premoženje, ki ga je gospod Vanstone po-sedeloval, ko sem ga jaz prvič videl, je začel odvetnik, »je bilo le del dedščine, ki mu je pripadel po očetu. Oče gospoda Vanstoneja je bil tovarnar na severnem Angleškem, se je mlad poročil in imel iz tega zakona sedem otrok. Najstarejši sin, Mihael, še živi in je star preko sedemdeset let. Selina, najstarejša hči, ki se je pozneje poročila, je umrla po desetih ali enajstih letih. Nato je prišlo še več hčera in sinov, ki so pa zgodaj umrli in ne pridejo tu upoštevati. Zadnji in mnogo mlajši otrok je bil Andrej, ki sem ga jaz spoznal, kot sem že omenil, ko mu je bilo devetnajst let. Moj oče je tedaj zapustil poklic in ko njegov naslednik sem postal jaz tudi pravn svetovalec Vanstonejeve družine.